

Skattekonkurrerar svenska kommuner?

**KARIN EDMARK
OCH HANNA
ÅGREN**

Karin Edmark är doktorand vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet. karin.edmark@nek.uu.se

Hanna Ågren disputerade 2005 vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, där hon nu är verksam som forskare. hanna.Ågren@nek.uu.se

Påverkas skattebeslutet i en kommun av grannkommunernas skattepolitik? I denna artikel studeras om lokala beslutsfattare tar strategiska hänsyn när de beslutar om kommunala skattenivåer. Anledningen kan exempelvis vara att kommuner inte vill förlora skattebetalare till kommuner med lägre skattesats, eller att beslutsfattare riskerar att inte bli återvalda om skattesatsen är högre än i jämförbara kommuner. Den underliggande orsaken kan ha betydelse för hur man ska betrakta det kommunala självstyret.

Sverige har ett utbrett lokalt självstyre. Kommunerna beslutar om inkomstskatt samt utgifter på en rad viktiga områden. Vilka faktorer påverkar då de kommunala besluten? Ett till synes självklart svar är att nivåerna på skatter och utgifter påverkas av lokala preferenser och behov.

Men lokala beslutsfattare är inte oberoende av omgivningen. De verkar inom ett system som omfattar andra kommuner och andra nivåer av beslutsfattande (stat och landsting), och påverkar samt påverkas av de beslut som fattas av de andra aktörerna. Denna växelverkan, eller interaktion, kan vara vertikal, mellan aktörer på olika nivåer (stat – landsting – kommun), eller horisontell (mellan kommuner). I den här artikeln diskuterar vi horisontell interaktion i skattenivåer, dvs om skattesatsen i min kommun påverkas av skatten i mina grannkommuner och finner belägg för att så är fallet.

Att hålla en lägre skatt än grannkommunerna kan vara ett sätt att locka skattebetalare till kommunen, men även ett sätt för lokala politiker att signalera kompetens till väljarna. Denna typ av interaktion mellan kommuner kan också uppstå på utgiftssidan om kommuninvånare utnyttjar service inte bara i den egna utan också i närliggande kommuner. Det kan också, i likhet med skatteinteraktion, handla om att man genom nivån på den kommunala servicen försöker signalera kompetens eller försöker locka attraktiva invånare till kommunen, alternativt skrämja bort kostsamma kommuninvånare.

Är då strategisk skatteinteraktion bra eller dåligt sett ur ett samhälls-ekonomiskt perspektiv? Enligt ett synsätt kan kommuninvånarnas möjlighet att straffa de lokala beslutsfattarna, i lokala val eller genom att flytta, bidra till att ge en högre kvalitet i den offentliga sektorn, genom att detta ökar pressen att använda skattepengarna så effektivt som möjligt. Enligt ett annat synsätt kan förekomsten av skattedriven migration göra att skatten, allt annat lika, blir lägre än vad som är optimalt, eftersom konkurrensen om

skattebetalare då sätter en nedåtpress på skatten. Huruvida strategisk skatteinteraktion är bra eller dåligt beror på vilket synsätt som dominerar.

Förekomsten av skatteinteraktion har således betydelse för hur man bör utforma relationen mellan olika nivåer av den offentliga sektorn samt för vilka beslut som bör fattas på respektive nivå. Ett aktuellt exempel är inkomstutjämnningen mellan kommuner. I extremfallet en fullständig utjämnning, har lokala beslutsfattare inga incitament att konkurrera om rörliga skattebetalare. Skattebasen utjämnas då till att bli lika i alla kommuner oavsett invånarnas inkomst. Omvänt har skattekonnkurrens större effekt om utjämnningen är låg. Eventuell påverkan på skattekonnkurrens är därför en faktor att ta hänsyn till vid utformningen av inkomstutjämnningssystemet. En hög grad av utjämnning kan mildra negativa effekter av skattekonnkurrens, men kan också ta bort potentiella effektivitetsvinster. Det är därför viktigt att ta reda på om skattekonnkurrens förekommer och i vilken form.

Det finns ett flertal internationella empiriska studier som sammantaget ger stöd för förekomsten av strategisk skatteinteraktion.¹ Oss veterligen finns dock inga tidigare studier som använder svenska data, men väl ett antal studier som undersöker interaktioner i kommunala utgifter. Hanes (2002) undersöker utgifter för lokala räddningstjänsten år 1986 och finner stöd för negativ interaktion – konsistent med *free riding*-beteende, och Lundberg (2001) finner samma mönster när han studerar kommunala utgifter för fritid och kultur 1981–90. Vidare studerar Dahlberg och Edmark (2004) socialbidragsnivåer 1990–94, och finner resultat som tyder på att kommuner undviker att vara mer generösa än grannkommunerna av rädsla för att locka socialbidragstagare. Edmark (2006) undersöker utgifter för barnomsorg, grundskola och äldreomsorg 1996–2003, men finner endast svagt stöd för interaktion i kommunernas beslut om dessa. Slutligen finner Aronsson m fl (2000) att utgifterna på kommun- och landstingsnivå 1981–86 är positivt relaterade.

Vår avsikt är här att undersöka om kommunala beslutsfattare agerar strategiskt, med hänsyn till omkringliggande kommuners skattesatser, då de beslutar om den egna skattesatsen.²

1. Varför strategisk skattesättning?

Ett rimligt antagande är att kommuninvånare vill undvika omotiverade skattehöjningar, dvs skattehöjningar som inte motiveras av ett ökat kostnadsläge eller ökad kommunal service. Det finns två möjligheter att undkomma dessa: man kan antingen flytta till en annan kommun, ”rösta med fötterna” (*exit*), eller använda sin röst i kommunvalet (*voice*). Båda sätten att agera ger upphov till liknande mönster i kommunalskatten – att kom-

¹ Se t ex Besley och Case (1995), Bordignon m fl (2003), Brett och Pinkse (2000), Brueckner och Saavedra (2001), Esteller-Moré och Solé-Ollé (2002) och Revelli (2001). Se även Allers och Elhorst (2005) för en sammanställning av resultat från aktuella studier.

² Denna artikel bygger i stort på Edmark och Ågren (2006).

muner reagerar på närliggande kommuners skattesatser och strävar efter att inte avvika för mycket från dessa (givet servicenivå och kostnadsläge).

Anledningen till att de kommunala beslutsfattarna bryr sig om andra kommuners skattesats är i det första fallet att man inte vill förlora skattebetalare till kommuner med lägre skattesats, och i det andra att man riskerar att inte bli återvald om man har en högre skattesats än jämförbara kommuner. Avgörande antaganden bakom teorierna är alltså i det första fallet att skillnader i skattesats faktiskt påverkar individers flyttbeslut (eller åtminstone att de kommunala beslutsfattarna tror att det är så), och i det andra fallet att dessa påverkar sannolikheten för att bli återvald.

Det finns således två teorier som, utifrån skilda antaganden om kommuninvånarnas beteende, leder fram till hypotesen att skattebeslutet i en kommun påverkas av grannkommunernas skattepolitik. Den första, *exit*-drivna, teorin går under benämningen skattekonkurrens, och den andra, *voice*-drivna, teorin kallas i litteraturen *yardstick competition*.³ I båda fallen drivs interaktionen kommuner emellan genom att de lokala beslutsfattarna agerar strategiskt – för att locka skattebetalare eller för att bli återvalda. Fortsättningsvis används därför uttrycket strategisk interaktion.

2. Att undersöka strategisk interaktion

För att undersöka om det förekommer strategisk skatteinteraktion mellan svenska kommuner, skattar vi sambandet mellan en kommuns skattesats och ett medelvärde av grannkommunernas skattesatser. Vi måste i skattningen ta hänsyn till att ett antal bakomliggande faktorer påverkar den kommunala skattesatsen. Dessutom krävs en rimlig definition av grannkommuner.⁴ För att bestämma vilka kriterier som ska uppfyllas för att två kommuner ska betraktas som grannar är det motiverat att utgå från teorierna om skatteinteraktion.

Grannkommuner som delar gräns

Den i litteraturen vanligaste definitionen är att kommuner betraktas som grannar om de geografiskt sett delar gräns. Detta är en enkel och tydlig definition som fångar det faktum att kommuninvånare antas ha bäst information om närliggande kommuner, t ex genom att de täcks av samma lokalmedia, vilket är ett viktigt kriterium för teorierna bakom strategisk interaktion.

Sett ur ett *yardstick competition*-perspektiv är detta en rimlig definition eftersom man även kan argumentera för att kommunerna i närområdet kan antas ha likartade ekonomiska förutsättningar och därmed utgöra en rimlig jämförelsegrupp när väljarna utvärderar sina politiker. Definitionen

³ För mer detaljerade beskrivningar av dessa teorier, se Besley och Case (1995) för *yardstick competition* samt Wilson (1999) för skattekonkurrens. För översiktsartiklar om strategiska interaktioner, se Brueckner (2003) samt Revelli (2006).

⁴ Se Edmark och Ågren (2006) för en mer detaljerad genomgång av metod och resultat.

kan också motiveras utifrån skattekonkurrens, då det sannolikt är lättare att locka skattebetalare att flytta till kommunen om de redan bor i regionen och således kan antas ha lägre kostnader för att flytta.⁵ Statistik visar dessutom att större delen av all migration inom landet sker mellan kommuner inom samma region.⁶

Det kan även finnas andra relevanta kriterier för hur grannar ska definieras. Definitionen att dela gräns kan ses som ett grovt mått, och vi försöker därför komplettera detta med kriterier som i mer detalj utgår från de olika teoretiska modellerna.

Alternativa granndefinitioner: migration, information och politisk styrka⁷

Det första kriteriet bygger på skattebasens rörlighet mellan kommuner och anknyter därmed närmast till skattekonkurrens teorin. Vi använder här data över migration mellan kommuner och låter graden av grannskap mellan två kommuner bero på hur många som flyttar mellan kommunerna. Ju större migration från kommun A till kommun B, desto större vikt får kommun B som granne till kommun A, och omvänt.

Det andra kriteriet bygger på information (media). Vi använder tidningsstatistik för att få ett mått på den information invånare i en kommun har om andra kommuner, och låter kommuner vara grannar om de delar lokaltidning.⁸ Bland de kommuner som definieras som grannar ger vi större vikt åt de kommuner i vilka lokaltidningen har en hög täckningsgrad. Detta mått kan tänkas anknyta till både skattekonkurrens och *yardstick competition*, eftersom information är ett viktigt kriterium för båda teorierna.

Slutligen noterar vi att en aspekt som kan underlätta jämförelser mellan olika kommuners skattepolitik är om kommunerna har likartade preferenser för offentlig service. Eftersom skatteinteraktionsteorierna bygger på kommunvisa jämförelser av skattesatsen, förväntar vi oss enligt detta att förekomsten av strategisk interaktion i skattesatsen är starkare mellan kommuner som har samma politiska majoritet. Detta undersöks genom att vi grupperar grannkommuner (enligt definitionen dela gräns) på basis av politisk majoritet.⁹

⁵ Dels delar närliggande kommuner arbetsmarknad, dels kan individen välja att stanna inom regionen på grund av t ex närhet till släkt och vänner eller andra preferenser för regionen.

⁶ Data över flyttningar inom landet för alla individer i åldern 16-65 under 1996-2002 visar att i genomsnitt 34 procent av alla flyttningar sker mellan kommuner som delar gräns, och 74 procent mellan kommuner som ligger inom samma region (se Edmark 2006). Vidare studerar Dahlberg och Fredriksson (2001) flyttningar i Stockholmsregionen 1990 och 1991 och finner att kommunala skatter (givet nivån på offentlig service) påverkar flyttbeslutet för individer inom området, dock inte flyttbeslutet för individer som flyttar till regionen.

⁷ Se Edmark och Ågren (2006) för en detaljerad beskrivning av granndefinitionerna.

⁸ Data över tidningstäckning har tagits fram av Helena Svaleryd och Jonas Vlachos.

⁹ Vi följer gängse praxis (se t ex Alesina m fl 1997) och approximerar det svenska flerpartisystemet med ett tvåpartisystem, där antingen vänsterblocket (S, V) eller högerblocket (M, Fp, C, Kd) har majoritet.

Data och ekonometrisk metod

I undersökningen används data över svenska kommuner under tidsperioden 1993–2003. Vi kontrollerar för andra faktorer som kan tänkas påverka den kommunala skattesatsen. Genom att inkludera kommunens skattebas, statsbidrag och arbetslöshetsnivå, tar vi hänsyn till kommunens inkomst. Andelen unga (0–15), andelen gamla (65+), andelen socialbidragstagare samt befolkning inkluderas för att kontrollera för kostnader för tillhandahållande av kommunal service. Vi tar även hänsyn till att politiska preferenser kan påverka nivån på den kommunala skattesatsen genom att inkludera en dummyvariabel för om kommunen har vänster- eller högermajoritet.¹⁰

Det huvudsakliga problemet med att skatta ett samband mellan kommunernas skattesats är att de sätter sin skatt simultant, dvs grannskatten påverkar den egna kommunens skatt, men även det omvända gäller. Ett sätt att lösa detta är att använda variabler som förklarar grannskatten men som inte är korrelerade med kommunens egen skatt. Dessa s k instrumentvariabler används för att uppskatta storleken på grannskatten. De uppskattade värdena används sedan för att isolera effekten av grannkommunernas skatt på kommunens skattesats. Vi använder grannkommunernas arbetslöshetsnivå och andelen bidragstagare som instrument för grannkommunernas skattesats.

Ett mer generellt ekonometriskt problem utgörs av risken för att vi utelämnar någon variabel som är viktig för att förklara skatten. Vi tror att vi genom de kontrollvariabler som beskrivits ovan fångar upp en rad potentiellt viktiga faktorer. För att ytterligare minimera risken för att någon viktig utelämnad variabel stör resultatet, inkluderar vi dessutom årsummyvariabler och kommunfixa effekter. Dessa hjälper oss att kontrollera för sådant vi inte kan observera; de förra kontrollerar för årsvisa faktorer som påverkar alla kommuner lika och de senare fångar upp icke observerbara kommunspecifika faktorer som inte varierar över tiden.¹¹

3. Visst förekommer skatteinteraktion

I tabell 1 redovisas resultat som visar att grannars skatt har en positiv effekt på den egna skattesatsen. Detta tyder på att beslutsfattare tar hänsyn till grannkommunernas skattepolitik när de bestämmer den egna skattesatsen och är i linje med ovan nämnda teorier om strategisk skatteinteraktion. Detta gäller oavsett om vi definierar grannkommuner via geografisk gräns, migrationsmönster eller media. Vi finner dock inget stöd för att skatteinteraktion skiljer sig mellan grannar som är av olika respektive samma politiska färg.

¹⁰ Exempelvis Pettersson-Lidbom (2003) visar att politiska preferenser kan ha betydelse; han finner att svenska kommuner med vänstermajoritet har högre utgifter och högre skatt än kommuner med högermajoritet.

¹¹ Det är värt att notera att risken för att någon utelämnad variabel förvränger resultatet minskar då vi använder instrument för grannskatten, givet att våra instrument är giltiga. För ett mer utförligt resonemang om detta samt ingående test av instrumentens giltighet, se Edmark och Ågren (2006).

Tabell 1
Grannkommuners
effekt på skattesatsen

Variabel	Dela gräns	Migration	Media	Politik	Alfabetisk
Granskatt	0,794*** (0,207)	0,374*** (0,106)	0,949*** (0,262)		0,507 (0,622)
Samma politiska färg				0,467 (0,295)	
Olika politisk färg				0,178 (0,201)	
Kontrollvariabler	Ja	Ja	Ja	Ja	
Kommunfixa effekter	Ja	Ja	Ja	Ja	
Årsfixa effekter	Ja	Ja	Ja	Ja	
Antal observationer	3 085	3 085	3 074	802	3 085

Not: Standardfel inom parentes är robusta för heteroskedasticitet och autokorrelation i fel-termen. ***, ** och * betecknar signifikans på nivåerna 1, 5 respektive 10 procent. Grannars arbetslöshet och grannars andel socialbidragstagare används för att instrumentera för grannars skatt. För granndefinitionen politik redovisas denna för samma och olika politisk färg.

Källa: Edmark och Ågren (2006).

Vi kan se att interaktionskoefficienterna ligger i storleksintervallet 0,37 (migration) till 0,95 (media). Koefficienten baserad på den gränsvisa definitionen av grannar är 0,79 och sjunker till 0,37 för grannar baserat på migrationsmönster. Generellt sett förväntas en interaktionskoefficient mellan noll och ett.¹² En risk med att använda mer detaljerade mått är att man genom själva definitionen på grannar fångar upp andra likheter mellan de kommuner som definieras som grannar som även påverkar skattesatsen. Det skulle kunna förklara den höga koefficient (0,95) som erhålls för granndefinitionen media. Denna tes styrks av det faktum att ett test för instrumentens validitet inte ger stöd för att instrumenten är giltiga för denna granndefinition.

Dessa resultat kan jämföras med dem som ges om vi använder en godtycklig granndefinition; grannar enligt alfabetisk ordning.¹³ Som tabell 1 visar ser vi, som väntat, ingen signifikant effekt av grannars skatt då denna definition används.

Resultaten av undersökningen anser vi tyder på att det förekommer interaktioner i kommunernas skattesättning. Genom att studera alternativa definitioner av grannskap, som i olika grad kan motiveras utifrån teorierna om strategisk skatteinteraktion, ser vi att detta mönster inte enbart beror på vilket kriterium vi använder för att definiera grannar. Ett annat sätt att testa för strategisk skatteinteraktionen är att utnyttja mer indirekta prediktioner från respektive teori.

¹² En koefficient för granskatt på över ett är inte förenlig med en stabil interaktionsprocess.

¹³ Vi konstruerar denna genom att låta en kommuns grannar bestå av de två föregående samt de två efterföljande kommunerna i alfabetisk ordning.

4. När förekommer strategisk skatteinteraktion?

Teorierna om strategisk skatteinteraktion ger inte bara vägledning om vem som är en relevant granne utan även när det är som mest sannolikt att dessa interagerar med varandra.

Politisk styrka

Såsom beskrivits tidigare bygger teorin om *yardstick competition* på att lokala politiker tar hänsyn till grannkommunernas skattepolitik när den egna skatten bestäms för att höja sannolikheten för att bli återvald. En sittande majoritet som med stor säkerhet förblir vid makten under påföljande mandatperiod kan föra den politik den vill *oberoende* av den politik som förs i grannregionen, utan risk för att bli avsatt. För en kommun där majoriteten har ett svagt stöd innebär en avvikelse från grannregionens skattesats en större politisk kostnad (i form av förlorade röster) och minskar sannolikheten för att denna majoritet ska bli återvald.

Av detta följer att en majoritet med svagt stöd kan förväntas ta större hänsyn till granskattesatsen än starkare majoriteter. Enligt resonemanget kan det även tänkas att interaktionen är starkare under valår, om det är politiken under valåret som spelar störst roll för valutgången. Genom att undersöka om skatteinteraktionen är starkare om den politiska majoriteten är svag, samt under valår, kan vi således få ytterligare en indikation på om den skattade interaktionen i kommunal skatt faktiskt mäter strategisk interaktion mellan kommuner.

Inkomstutjämning

Mekanismen bakom skattekonkurrensteorin är, som diskuterats, att skattebasen är mobil och reagerar på skatteavvikelser genom att rösta med fötterna. I en ekonomi med fullständig utjämning av skillnader i skattebasen mellan kommuner försvagas därmed incitamenten till sådan skatteinteraktion. Anledningen till detta är att en kommuns skattebas inte längre beror av den egna skattebasen utan i stället är en funktion av den genomsnittliga skattebasen i landet.¹⁴

1996 genomfördes en omfattande reform av det svenska statsbidragssystemet. Statsbidragssystemet omfattar såväl kostnads- som inkomstutjämning mellan kommuner. Inkomstutjämnings utgångspunkt är att kommuner ska garanteras en beskattningsbar inkomst per invånare som motsvarar genomsnittet i landet. 1996 förändrades inkomstutjämningsen genom att samtliga kommuner omfattades av systemet och genom att utjämningsen blev statsfinansiellt neutral.

1996 års reform förändrade inte på ett direkt sätt graden av utjämning. Det finns dock ett antal faktorer vi anser kan ha varit av betydelse för skatteinteraktion. Det faktum att inkomstutjämningsen blev inomkommunal innebär att utjämningsen blev mer tydlig och synlig. Kommuner med goda

¹⁴ För en mer utförlig diskussion kring detta, se Edmark och Ågren (2006).

förutsättningar kom att direkt kompensera kommuner med sämre förutsättningar. Inkomstutjämningen har även varit föremål för debatt, vilket tyder på att kommunala beslutsfattare uppfattade att förändringen i inkomstutjämningen hade betydelse för skatteintäkterna.

Mot bakgrund av detta vill vi undersöka om förändringen i utjämnings-systemet påverkade kommunernas incitament till skattekonkurrens. Enligt resonemanget ovan förväntar vi oss att en mer tydlig utjämning leder till en minskning av skattekonkurrensen mellan kommuner efter reformen.

Empiriska resultat

Enligt avsnitten ovan kan vi således förvänta oss starkare interaktion när den politiska majoriteten är svag samt när det är valår, och svagare interaktion efter reformen 1996. Resultaten för dessa fall presenteras i tabell 2. I kolumn 1 och 2 inkluderas en variabel som är lika med ett om den egna kommunen har svag politisk majoritet och noll annars, och i kolumn 3 en dummyvariabel som är lika med ett om det är valår.¹⁵ Dessa dummyvariabler interageras med grannskatten och inkluderas i vår basskatteregression. Eftersom politisk styrka potentiellt kan ha en egen, oberoende, effekt på den kommunala skattesatsen, inkluderas även en variabel som indikerar om kommunen har svag majoritet i kolumn 2.¹⁶ I kolumn 4 undersöks förändringen i inkomstutjämningen genom att interagera grannars skatt med en variabel som antar värdet ett efter reformen (1996–2003) och noll före.

Resultatet i tabell 2 ger inget stöd för starkare interaktion när den politiska majoriteten är svag eller under valår, vilket vi skulle förvänta oss enligt *yardstick competition*-teorin. Koefficienten i kolumn 2, då en dummyvariabel för politisk styrka (svag majoritet) inkluderas i regressionen, har visserligen förväntat positivt tecken, men är inte signifikant skild från noll.¹⁷ Koefficienterna i kolumn 1 och 3 är båda mycket nära noll.

I kolumn 4 ser vi att skatteinteraktionen är lägre efter 1996 års reform än före men ej signifikant (koefficienten för grannars skatt interagerad med en reformindikator är negativ). Resultatet ger inget stöd för att interaktion i skatt har minskat till följd av ökad inkomstutjämning, såsom förutspås i teorin om skattekonkurrens.

5. Avslutande kommentarer

I denna artikel har vi undersökt förekomsten av strategisk interaktion i svenska kommuners skattebeslut och diskuterat olika förklaringar till var-

¹⁵ En majoritet definieras som svag då vänster- eller högerblocket har mindre än eller lika med 55 procent av rösterna i kommunalvalen. Svaga majoriteter utgör ca 56 procent av observationerna under den studerade tidsperioden. Val inträffade 1994, 1998 samt 2002 mellan 1993–2003.

¹⁶ Tidigare forskning finner att högre politisk konkurrens leder till lägre skatter, se t ex Besley och Case (2003) samt Besley m fl (2005).

¹⁷ Detta test görs även i Solé-Ollé (2003) och i Bordignon m fl (2003). De finner stöd för att interaktionen är starkare då den politiska majoriteten är svag.

Tabell 2
Politisk styrka, valår
samt reform, grann-
definition: dela gräns

Variabel	Svag (1)	Svag (2)	Valår (3)	Reform (4)
Grannskatt	0,792*** (0,209)	0,654*** (0,246)	0,782*** (0,192)	0,589*** (0,215)
Grannskatt x svag majoritet	-0,0006 (0,003)	0,136 (0,11)		
Grannskatt x valår			0,003 (0,021)	
Grannskatt x reform				-0,083 (0,076)
Kontrollvariabler	Ja	Ja	Ja	Ja
Svag majoritet	-	Ja	-	-
Kommunfixa effekter	Ja	Ja	Ja	Ja
Årsfixa effekter	Ja	Ja	Ja	Ja
Antal observationer	3 085	3 085	3 085	3 085

Not: Standardfel inom parentes är robusta för heteroskedasticitet och autokorrelation i feltermen. ***, ** och * betecknar signifikans på nivåerna 1, 5 respektive 10 procent. Grannars arbetslöshet och grannars andel socialbidragstagare används för att instrumentera för grannars skatt.

Källa: Edmark och Ågren (2006).

för en kommun skulle ta grannkommunernas skattepolitik i beaktande i det egna skattebeslutet.

Våra resultat tyder på att strategisk skatteinteraktion förekommer mellan kommuner. Grannars skatt har en positiv och signifikant effekt på den egna skattesatsen. Detta mönster är oberoende av vilket kriterium vi använder för att definiera grannskap. När vi använder ytterligare tester för de respektive skatteinteraktionsteorierna, finner vi dock inget stöd för att dessa ligger bakom skatteinteraktionen. Det är emellertid möjligt att detta beror på att skattesatser uppvisar en begränsad variation över tid och vi studerar en relativt kort tidsperiod.

Sammanfattningsvis ger vår undersökning stöd för att kommuner agerar strategiskt med hänsyn till sina grannars skattesats då de beslutar om den egna kommunalskatten. Vi har sett att det finns flera potentiella förklaringar till detta – strategin kan vara att bli återvald, eller att locka skattekraft till kommunen. Att ta reda på i vilken utsträckning dessa respektive förklaringar ligger bakom den interaktion vi finner i våra data är viktigt eftersom det påverkar hur vi ser på det kommunala självstyret, och är därför en intressant uppgift för framtida studier.

Alesina, A, N Roubini och G Cohen (1997), *Political Cycles and the Macroeconomy*, MIT Press, Cambridge.

Allers, M A och J P Elhorst (2005), "Tax Mimicking and Yardstick Competition among Local Governments in the Netherlands", *International Tax and Public Finance*, vol 12, s 493-513.

Aronsson, T, J Lundberg och M Wikström (2000), "The Impact of Regional Expenditures on the Local Decision to Spend", *Regional Science and Urban Economics*, vol 30, s 185-202.

Besley, T och A Case (1995), "Incumbent Behavior: Vote-Seeking, Tax-Setting, and Yardstick Competition", *American Economic Review*, vol 85, s 25-45.

Besley, T och A Case (2003), "Political Institutions and Policy Choices: Evidence from the United States", *Journal of Economic Literature*, vol 41, s 7-73.

Besley, T, T Persson och D Sturm (2005), "Political Competition and Economic Performance: Theory and Evidence from the United States", manuskript, Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet.

Bordignon, M, F Cerniglia och F Revelli (2003), "In Search of Yardstick Competition. A Spatial Analysis of Italian Municipality Property Tax Setting", *Journal of Urban Economics*, vol 54, s 199-217.

Brett, C och J Pinkse (2000), "The Determinants of Municipal Tax Rates in British Columbia", *Canadian Journal of Economics*, vol 33, s 695-714.

Brueckner, J K (2003), "Strategic Interaction among Governments. An Overview of Empirical Studies", *International Regional Science Review*, vol 26, s 175-188.

Brueckner, J K och L Saavedra (2001), "Do Local Governments Engage in Strategic Property-Tax Competition?", *National Tax Journal*, vol 54, s 203-229.

Dahlberg, M och K Edmark (2004), "Is There a 'Race-to-the-Bottom' in the Setting of Welfare Benefit Levels? Evidence from a Po-

licy Intervention", Working Paper 2004:19, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet.

Dahlberg, M och P Fredriksson (2001), "Migration and Local Public Services", Working Paper 2001:12, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet.

Edmark, K (2006), "Spatial Interactions in Public Spending – Evidence from Swedish Municipalities", manuskript, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet.

Edmark, K och H Ågren (2006), "Identifying Strategic Interactions in Swedish Local Income Tax Policies", Working Paper 2006:22, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet.

Esteller-Moré, A och A Solé-Ollé (2002), "Tax Setting in a Federal System: The Case of Personal Income Taxation in Canada", *International Tax and Public Finance*, vol 9, s 235-257.

Hanes, N (2002), "Spatial Spillover Effects in the Swedish Local Rescue Services", *Regional Studies*, vol 36, s 531-539.

Lundberg, J (2001), "A Spatial Interaction Model of Benefit Spillovers from Locally Provided Public Services", CERUM Working Paper 35:2001, Umeå universitet.

Petersson-Lidbom, P (2003), "Do Parties Matter for Fiscal Policy Choices? A Regression-Discontinuity Approach", Working Paper 2003:15, Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet.

Revelli, F (2001), "Spatial Patterns in Local Taxation: Tax Mimicking or Error Mimicking", *Applied Economics*, vol 33, s 1101-1107.

Revelli, F (2006), "Spatial Interactions among Governments", i Ahmad, E och G Brosio (red), *Handbook of Fiscal Federalism*, Edward Elgar, Cheltenham.

Solé-Ollé, A (2003), "Electoral Accountability and Tax Mimicking: The Effects of Electoral Margins, Coalition Government, and Ideology", *European Journal of Political Economy*, vol 19, s 685-713.

Wilson, J (1999), "Theories of Tax Competition", *National Tax Journal*, vol 52, s 269-304.